

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: 51 465

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у віторок, четвер і суботу.
 Видав. Робітничо-Фермерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Риб. Домі, на риб. вулиці Прічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман.
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ШУКАЮТЬ ЗА НОВИМ "ЛИСТОМ ЗІНОВЄВА".

Телеграма з Лондону доносить, що 12. травня лондонська поліція зробила наїзд на будинок радянської торговельної делегації в Лондоні та перевела трус. При трупові поліція "поводилася обережно", щоб не порушити "екстериторіальності", яка прислугує даним представництвом чужої держави. Цілий світ був здивований, коли війська та поліція Чан Цо-Ліна напали на будинок радянського представництва в Пекіні. Промовляючи на всесоюзному з'їзді рад, голова союзного Раднаркму, Риков, сказав, що це в Китаї напали на радянське представництво, але Європеїди. Китайці ніколи не посміли-б такого зробити.

Зараз слова т. Рикова потверджуються. Чому виконано наїзд на радянське торговельне представництво в Лондоні? Яка мета?

Причин є багато, але головна тільки одна. Нападом на радянське представництво в Пекіні не вдалося спровокувати Радянський Союз на збройний виступ. Недивлячись на велике обурення працюючих, представники радянського уряду заявили, що вони не допустять до війни, що вони не хочуть крові й заявляють це перед цілим світом.

Бандити Чан Цо-Ліна брутально замордували 23-ох Китайців захоплених в приміщенні радянського представництва. Це, щоб показати, що не даремно виконано наїзд. А потім почалося опублікування "захоплених більшовицьких документів".

Розуміється, Чан Цо-Лін міг опублікувати ці документи не виконуючи наїзду, але це не було-б так "апелююче". Могли-ж англійські консервати опублікувати "лист Зіновєва", поділяючи в спокою приміщення радянських представництв в Лондоні. Та від того часу зроблено деякий поступ у вишукуванні "більшовицьких документів". А Джойнсон-Гіксві, Чорчилеві, Гогові "більшовицькі документи" тепер дуже потрібні. Тепер саме йде завзята боротьба в парламенті за переведення протирейд-юніонного закону. Робітництво розвинуло проти цього законопроект велику кампанію в цілій країні. Консерватори треба "аргументів", "фактів", "документів", щоб переконати населення Англії, що генеральний страйк минулого року та сімисячний страйк майнерів був ділом рук більшовиків, радянського уряду. Для цього якраз треба "документів", а тоді буде виправдання для переведення законопроект.

Тому й виконано наїзд. Але чи найдуть панове з "інтелігент" департаменту потрібні їм документи? Можна бути більш чим певним, що "найдуть". Чан Цо-Лін куди дурніший, а й то найшов. В Лондоні сидять спирити російські білогвардійські спеці від підроблення документів, чим в Пекіні. Вони "документи" мають вже готові, треба тільки було виконати формальності — зробити трус в радянському представництві, симулювати знайдення документів, а після цього — публікуй.

З цєю метою й виконано наїзд. Незабудайте — наїзд... з "дотриманням прав екстериторіальності".

ЗА ВРЯТОВАННЯ САККА Й ВАНЗЕТИ.

Суддя Теер наперед вихвалявся, що засудить на смерть цих революційних робітників.

Потвердження виroku смерті для Сакка й Ванзети зворушило не тільки пролетарські маси цілого світа, але й різні культурні організації та установи. Культурні діячі Злучених Держав, професори університетів, поодинокі письменники закликають домагаючись губернатора Месечусетс, Фулера, щоб він розглянув справу Сакка й Ванзети. Стає очевидним для всіх, навіть для буржуазних невірних Томів, що Сакка й Ванзети засуджено не за приписаний їм мурд і рабунок, але за те, що вони були радикальними й активними в робітничому русі. Недавно тому Роберт Бенчлей, редактор драматичного розділу в журналі "Life", зложив записане зізнання, що суддя Теер, який засудив на смерть Сакка й Ванзети, був проти них упереджений та ще перед судом вихвалявся у воркестерському голф клубі, що він їх засудить, бо "вони бай-страйки", більшовики й т. ин. Далі суддя Теер говорив, що "bunch of parlor radicals" старяться вирвати Сакка й Ванзети, але він, Теер, покаже їм, що Сакка й Ванзети повиснуть. Далі він сказав також, що він "бажав би повисити кілька тuzинів радикалів" і що ніхто з більшовиків його не заякає, а місто Воркестер буде горде з того, що має такого суддю.

Роберт Бенчлей чув це все від близького приятеля судді Теера, по назвику Коес, який, коли до него звернувся адвокат Сакка й Ванзети, відмовився свідчити, бо, мовляв, це було давно і йому тяжко пригадати що тоді говорилось, а крім того суддя Теер є його та його родини старий приятель.

Бачимо, що навіть буржуазні чесніші одиниці тепер заговорили й викривають, що суддя Теер засудив Сакка й Ванзети на смерть не за вбивство, якого їм не доказано, коли не числяти підкуплених "свідків", але засудив за те, що вони були активні в робітничому русі. Засудив, бо сам був упереджений проти Сакка й Ванзети.

Сім літ томляться в тюрмі два мученики за робітничу справу, очікуючи з дня на день смерті за приписаний їм злочин. Сім літ протестує проти цього насильства й несправдливості цілий культурний світ і не може вирвати двох невинних жертв з китів нещасливих капіталістів. І то не з Чан Цо-Ліна-ських "некультурних" китів, але з "демократично-християнських", культурно-американських.

Бо капітал всіди однаковий, ненажерливий й безпопадний зглядом своїх жертв.

ЯК НЕ ДІБЕМО, ТО НА ПОМІЧ... ПОЛІЦІЮ ПОКЛИЧЕМО.

Це в якійсь драмі говориться: "Як не поїмо, то на поміч дяка покличемо". УНДО (Українське Національно-Демократичне Об'єднання), така патріотична організація в Галичині, переробила цей клич на "Як не дібемо, то на поміч поліцію покличемо".

Кого тепер на українських землях під Польщею не бють? — Бють там робітників і селян, комуністів, всіх людей радикального погляду, тільки не в змислі радикальної партії.

Не піддається польській конституції? — бють, бо кажуть, що ти хочеш відорвати Західню Україну від Польщі. Бороються польську конституцію, в якій говориться про забезпечення культурного розвитку національним меншістям — також бють. Напишеш щось в газеті проти петлюрівців — бють; напишеш проти УНДО — бють. Говориш — бють за те, що говориш; мовчиш — бють за те, що не хочеш говорити.

Недавно арештували в Галичині 16-літню дівчину за те, що хотіла відорвати Галичину від Польщі. Як вона хотіла відорвати — про це не говориться. Певно найшла десь таке слабе місце, що можна було відорвати, але її вчасно спіймали...

Найновіші донесення з Галичини кажуть, що у Львові УНДО розгромили при допомозі поліції частину своєї власної організації. Якесь там непокірну частину, що на її чолі стояв Лев Петрушевич, син Євгена Перушевича, "диктатора".

Була у Львові Народня Організація Українців. Гуртувалася вона довкола газети "Рада" та входила в склад УНДО. Була це частина УНДО, що ніяк не хотіла годитися з польською шляхтою, а тому перешкаждала урядовській поліції УНДО, отим ріжним Дмитрам Левичикам, Целевичикам та Бачинським. Недавно та організація мала у Львові свої збори. На зборах прийшло до

ГОСПОДАР РАДЯНСЬКОЇ ЗЕМЛІ.

(Вражіння з 4-го всесоюзного з'їзду рад в Москві.)

Перше вражіння підчас відкриття IV з'їзду рад С.Р.С.Р. — це надзвичайна сила, міць і певність своєї правоти.

З Якутська собаками, з Дюшамба літаками, з Кіргізької республіки халабудами, Ново-Сибірську й Тифлісу верблюдами, оленями й арабськими кіньми, морями й безмежними степами та пустелями їхали представники народів С.Р.С.Р. на свій з'їзд рад в Москві. І рівно в 6-й годині весняного дня 18. квітня увійшли вони в освітлену салю великого театру у бурхливими оплесками й вигуками "слава" зустріли відкриття з'їзду.

Розмальовані кольорові халати багатьох делегатів і френчів військових, тюбетейки й чалми, кавказькі папахи й українські свитки, червоні хустки робітниць і химерні вбрання Хиви, Узбекистану й Туркменістану — все сплелося тут в один кришаний лапцюх.

Міць, сила, стихія — в бурі оплесків, коли Калінін відкривавши з'їзд каже про те, що Радянський Союз хоче миру, і про те, що вміє він дати відсіч ворогам.

Швиденько під'їзять нечутні автомобілі чужоземних представників до ганку Великого театру. Невеличкі прапорці англійський, французький, 2 італійських і багато інших мають на квітневому вітрі. З Лимузнів, "Рол-Ройсів" і "Мерседів" виходять джентльмени в блускухих цинддрах,

поспішаючи в дипломатичну лужу. Два світи. Два бігуні. Дві класи. Що думають вони про цей дивний парламент? Які почуття наповняють їх, коли т. Риков виголошує свою знамениту фразу:

"Китайські жандарми, китайський уряд напали на наше повноважне представництво. Цей напад санкціонували чужоземні послы. Та левчи чи нам доведуть хоча-б один приклад, колиб сам китайський наїзд напад на радянське представництво".

І ще одне речення: "Будьте певні, що радянські громадяне почувать себе цілком безпечно серед китайського народу".

Я дивився на дипломатичну лужу. Блускучі убрания, на головах проділи, величезні окуляри й шілковита неприступність. Але вони почувать силу величезної радянської країни. Та її й не можна не почувати.

Колі тов. Енукідзе пропонує список 92 членів президії з'їзду, популярні імена зустрічають таким громом, таким гураганом оплесків, що в них почуваш міцний зв'язок між проводирями й масами!

Ентузіязм сягає так далеко, що, як пізніше переказували з з'їзду, — біла гуцномовців, біла радіопередач, коли називали популярні імена, також на ву-

лицях Москви кричали "слава" й плескали.

Колі згадують імя тов. Сталіна, вся зала дрожить від оплесків, довго й негаванно. Гаряче вітають популярні імена членів українського уряду.

Тов. Калінін відкриває з'їзд зовсім просто, без пишноти. Але з надзвичайним напруженням слухає делегати слова всесоюзного старости про міць радянської країни й про хмару, що зависла над справою миру всього світу.

А слова тов. Рикова: — Дозвольте суверенному китайському народові мати військових радників не тільки з Англії й Америки! — викликають бурю оплесків.

ТРЕТІЙ ЛИСТ СТ. ЛАНЦУЦЬКОГО З МОКОТОВСЬКОЇ ТЮРМИ.

Дорогі Товариші!

Не дивуйтесь, що довго не відповідали ми на Ваш лист. Причини цьому не треба шукати в лівнівстві або байдужності. Перебуваємо під дуже строгим доглядом, отже мусимо чекати на догідний момент і доперва тоді можемо наші думки, виляти на папір, переслати на волю. За спізнання відповіді не ми відповідальні, а буржуазні червери, яких призначено стеречи нас. Перш усього іменем цієї комуні Мірковотської складаю Вам щирю подяку за новорічні бажання, як також за уділення нам матеріальної допомоги в сумі 10 долларів. Життя в Польщі невимовно тяжке. Зараз, після ліквідації англійського страйку гірників криза загострюється не тільки у вуглевій промислі, але й в усіх інших галузях промисловості. Безробіття в наслідок цього зростає з дня на день, шораз нові сотки а навіть тисячі робітників опиняються на бруку без праці. Запомага для безробітних така мінімальна і така мала частина робітників користує з неї, що мимоволі насувається питання, як можна вижити з цього нужденного охлала, який не вистаржає навіть на бароболу. А це гірше коло тих, що не дістають взагалі ніякої запомоги. Тому нема дна, щоб буржуазна преса не писала про повнені самовбивства в ріжних промислових центрах. Можете собі уявити, як серед таких відносин живуть наші родини, яким не дали-б праці була, а що-ж говорити про це в часі загального безробіття. Нужда і голод стукають шораз настільки до дверей наших родин, жінки наші випродали або випродуть останні лахи одяжку або меблів, щоб за них купити кусок хліба для вигодування дітей. Серед таких умовин не може бути й мови про несення нам поміччю нашими родинами, бо перш всього належить їм допомогти, а шойно потім нам. Не хотів-би я, щоб Ви эле зрозуміли нас, а саме в цей спосіб, що, мовляв, наші умовини життя хові і не є добрі, то бодай можливі до знесення. Ні, товариші. Польська влада живить нас сто раз гірше, чим найгірший господар свого пса. Іжа є нужденна, суха й смердюча. Дуже часто буває й таке, що ми, хоч голодні до краю, виливаємо всю ту огидну страву. Звичайно, нас уважають тут за худобу, яка може задоволитися всім. Очевидна річ, що ми боремось з тім безвинно. Часами стає дрибу краше, але тільки на часочок і на те, щоб повернути знов до старого способу відживлювання. Життя наше в польських каторгах є жахливе і не менше страшене, чим життя тих, що живуть на так званий "волі". Робітничо-селянська класа дурила себе через якийсь час надією, що одинокий Пилсудський зможе пхнути Польщу на нові шляхи, якщо вспівє взяти владу в свої руки. Надії ці впливали звідси, що Пилсудський постійно мовчав і не відкривав нікому своїх планів. За нього говорили пелесевичі, визволенці і зде-

класовані групи інтелігенції, які становили його преторіанську гвардію. Врешті надійшов травень 1926 р. У Варшаві заграли гармати, затарохтіли машини кріси, а робітництво поспішило з допомогою Пилсудському, вірячи наївно, що Пилсудський вивів війну буржуазії. Уряд Вітоса з президентом Войцеховським втік з Варшави по триденній бою і Пилсудський став паном не тільки Варшави, але й цілого краю. Робітники й селяни мріяли, що тепер доперва Пилсудський значне здійснювати їхні домагання. Коли-ж ми, комуністи, вказували на те, як химерні ці надії, то затуманені пелесевичами робітники й селяне відповідали: "То чому-ж мав-би Пилсудський значити боротьбу з буржуазією"? Але химери не тривають довго; ми показували робітникам і селянам, що Пилсудський не тільки не боровся проти буржуазії, а навпаки — боротьбу цю зводив виключно в інтересі буржуазії. Що правда, дотеперішній систем правління — парламентарного — був одночасно правлінням капіталістів і обшарниці, але дотеперішній політичний сторонництво, які постійно поборювали себе, не були в силі витягнути поміщицько-капіталістичну Польщу з багна, в яке затягло її Влітє правління ріжних класів.

Пилсудський визнає, що так саме ендеки зі своїми прихвощами, як і Вітосівці не вміють правити а тимсамим не можуть і створити основ для закріплення й увіковічення капіталізму і що дальше їхнє правління може спричинити катастрофу капіталізму; тому-то він рішив поспішити з допомогою zagrożеному капіталізму. Пилсудський з бато-гом в руці розпочав свою владу. Поволи маска зачала спадати. Робітники і селяне зачали епостерігати, що з під цієї маски вирине обличчя очікуваного уряду, що замисць боронити їх перед шляхтою і капіталістами, замисць ліквідувати цієї уряд тримає в руках батіг, який являється символом польського фашизму. Якщо Пилсудський покинув до себе пелесевичів Морачевського й Юркевича, то тільки на це, щоб користати з їх довголітньої практики, як можна найліпше і найкраще здавлювати, ошукувати й туманити робітничий рух. Соціал-фашисти засіли в уряді побіч давніх чорносотенців і царських наймитів Мештовичів і разом з ними в жорсткий спосіб здавлюють кожний об'яв робітничо-селянського руху, як також національних змагань Українців і Білорусинів. До демонстрацій-робітників, що кличуть о працю і хліб жовнірство стріляє, до Білорусинів і Українців стріляє і вже не сотками, а тисячами їх арештує.

(Кінець буде.)

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті"!

Не забувайте про пресовий фонд наших часописів!

Д. Малорі.

С. Гренко.

Колі переїдете з одної місцевості до другої або перенесете з одного помешкання до другого, то не забудьте повідомити зараз нашу адміністрацію, аби змінила Вашу адресу. При чім не вистарчить подати тільки нову, але кочче потрібні подати і стару Вашу адресу.

СКАЛКИ ЖИТТЯ.

(Правдивий опис подій в Стрию в кінці минулого року.)

ПІШЛИ ЗА ХЛІБОМ...

Я вам розкажу щось... Щось таке над міру звичайне, над міру сіре, як застигла чорна кров. Слухайте!

Як прийшла на землю запашна весна, як земля окутувалася зеленою папороттю мережаною, пестрими самоквітами, щоб гідно прийняти гостя, тоді засміявся до неї весь світ, пийний radoщами й запашком бозів. Ходили люде по світі веселі, без журб і турбот. Весна вела хорова. Але не всі були веселі.

Були такі, що їм кочився шунок з голоду, що їм вжаралася в міжок одна-єдина думка: де дістати хліба. Це ті, що дома чули заедно плач голонних дітей, а коли втікали з хати, бачили ситих... Це ті, що їхньою трагедією було — безробіття.

Як раз-у-раз ставало гірше, як вмирили слабші, (весна розвивалася пишно-пишно!), зібралася на раду. Рішили піти прохати в старости допомоги і хліба (за кілька днів свята).

Пішли і — дістали. Іменно дістали. Було це так. Пішли до старости відпоручників. Староста — звівно — казав виникнути їх за двері. Тоді пішли всі. Ввійшли до будинку, входять на поверх...

Нараз на сходах — кордон поліції і — стріли. Кількох упало. Прочі в смертельному жахові стали утікати. А машини в мундурах стріляли далі. Кулі доганяли їх. Одного в брамі, другого на кінці вулиці, третього, як перелезав крізь паркан. Багато було ранених, кільканадцять убитих.

На другий день по передмістях і сутеринах йшов шум: — Е, робота, е робота! І жінки бігли до староства обмивати долівки з крові чоловіків, білнати замазані кровю стіни...

Вам дивно, чого саме вони йшли? — Мусіли. Іменно мусіли піти, щоб не чути стогону катованих голодом дітей.

Істи, мамо, істи! Це їхня музика. Може більш трагічна як у правдивий трагедії. Як міркуєте? (В парку через усю ніч туюкали солови.)

Потому були похорони. Безробітні несли вбитих друзів. (Навіть весна обспала їх квітами.)

А обабіч вулиці, кругом кладбища й поліція й військо в шоломах, гарматах і скоростріли. (А кругом їх усіх весна, чарівна, гарна, весела весна.) А між безробітними, що хоронили друзів, були й небезробітні. Аякже. Щоб безпечніше було. Бо й як-би нахше!

Хочете вислухати до кінця? Це вже такий звичайний кінець...

Як впрочім ціле оповідання. От поарештували кого вдалося. Вони будуть відповідати за це, що не могли знайти заробітку, за це, що ані одного поліція навіть не скалічено, а бо чий я знаю, завіщо!

Іх очевидно засудять, може на 100 літ, може на 200, може на більше. Як впрочім — звичайно судять тепер селян і робітників!

С. Гренко.